Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (neljas koda)

12. september 2019*

Apellatsioonkaebus – Dumping – Rakendusmäärus (EL) 2015/776 – Kambodžast, Pakistanist ja Filipiinidelt lähetatud jalgrataste import – Hiinast pärit jalgrataste impordi suhtes kehtestatud lõpliku dumpinguvastase tollimaksu laiendamine kõnealusele impordile – Määrus (EÜ) nr 1225/2009 – Artikkel 13 – Meetmetest kõrvalehoidmine – Kokkupanek – Jalgrattaosade pärinemine ja päritolu – Osad, mis on lähetatud Hiinast Sri Lankasse, mida on töödeldud Sri Lankas ja mis on lähetatud kokkupanekuks Pakistani

Kohtuasjas C-709/17 P,

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 18. detsembril 2017 esitatud apellatsioonkaebus,

Euroopa Komisjon, esindajad: M. França, J.-F. Brakeland ja A. Demeneix,

apellant,

teised menetlusosalised:

Kolachi Raj Industrial (Private) Ltd, asukoht Karachi (Pakistan), esindaja: P. Bentley, *QC*,

hageja esimeses kohtuastmes,

European Bicycle Manufacturers Association (EBMA), esindajad: *solicitor* J. Beck ja advokaat L. Ruessmann,

menetlusse astuja esimeses kohtuastmes,

EUROOPA KOHUS (neljas koda),

koosseisus: koja president M. Vilaras, kohtunikud K. Jürimäe (ettekandja), D. Šváby, S. Rodin ja N. Piçarra,

kohtujurist: G. Pitruzzella,

kohtusekretär: vanemametnik L. Hewlett,

arvestades kirjalikku menetlust ja 30. jaanuari 2019. aasta kohtuistungil esitatut,

olles 10. aprilli 2019. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: inglise.

otsuse

1 Euroopa Komisjon palub oma apellatsioonkaebuses tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 10. oktoobri 2017. aasta kohtuotsus Kolachi Raj Industrial *vs.* komisjon (T-435/15, edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus“, EU:T:2017:712), millega Üldkohus tühistas komisjoni 18. mai 2015. aasta rakendusmääruse (EL) 2015/776, millega laiendatakse nõukogu määrusega (EL) nr 502/2013 Hiina Rahvavabariigist pärit jalgrataste impordi suhtes kehtestatud lõplikku dumpinguvastast tollimaksu Kambodžast, Pakistanist ja Filipiinidelt lähetatud jalgrataste impordile, olenemata sellest, kas päritolumaana on deklareeritud Kambodža, Pakistan või Filipiinid või mitte (ELT 2015, L 122, lk 4, edaspidi „vaidlusalune määrus“), Kolachi Raj Industrial (Private) Ltd-d (edaspidi „Kolachi Raj“) puudutavas osas.

Õiguslik raamistik

2 Vaidluse aluseks olevate asjaolude toimumise ajal sisaldusid Euroopa Liidu poolt dumpinguvastaste meetmete vastuvõtmist reguleerivad sätted nõukogu 30. novembri 2009. aasta määruses (EÜ) nr 1225/2009 kaitse kohta dumpinguhinnaga impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Ühenduse liikmed (ELT 2009, L 343, lk 51, parandus ELT 2010, L 7, lk 22), muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. jaanuari 2014. aasta määrusega (EL) nr 37/2014 (ELT 2014, L 18, lk 1) (edaspidi „algmäärus“).

3 Algmääruse põhjenduses 19 oli kirjas:

„[…] Arvestades mitmepoolsete läbirääkimiste senist ebaõnnestumist ja kuni WTO dumpinguvastase komitee otsuseni peaksid [liidu] õigusaktid sisaldama sätteid, mis käsitleksid sellist praktikat, sh [liidu] või kolmandas riigis üksnes kaupade kokkupanekut, mille põhieesmärgiks on dumpinguvastastest meetmetest kõrvale hoida.“

4 Algmääruse artikkel 13 „Kõrvalehoidmine“ oli sõnastatud järgmiselt:

„1. Käesoleva määruse alusel kehtestatud dumpinguvastaseid tollimakse võib laiendada kolmandatest riikidest pärineva samasuguse toote või sellega võrreldes väheseid muudatusi sisaldava toote impordile või vähesel määral muudetud samasuguse toote impordile riigist, kus meetmeid kohaldatakse, või selle toote osade impordile, kui esineb kehtivatest meetmetest kõrvalehoidmine. Kui toimub kehtivatest meetmetest kõrvalehoidmine, võib dumpinguvastaseid tollimakse, mis ei ületa artikli 9 lõike 5 kohaselt kehtestatud tasakaalustavat jääktollimaksu, laiendada neid meetmeid kohaldava riigi äriühingutest pärinevale impordile, mille toodete suhtes kohaldatakse individuaalseid tollimaksumäärasid. Kõrvalehoidmiseks loetakse kolmandate riikide ja [liidu] või riigi, kus meetmeid kohaldatakse, üksikute äriühingute ja [liidu] vahelise kaubandusstruktuuri muutust, mis tuleneb tavast, protsessist või toimingust, millel ei ole piisavat nõuetekohast põhjendust või majanduslikku õigustust peale tollimaksu kehtestamise, ja kui on tõendeid kahju kohta või selle kohta, et tollimaksu parandav mõju on samasuguse toote hindade ja/või koguste tõttu ohustatud ning et dumping esineb seoses samasuguste või sarnaste toodete puhul varem kindlaksmääratud normaalväärtustega, vajaduse korral artikli 2 sätete kohaselt.

Esimese lõigus nimetatud tava, protsess või toiming sisaldab muu hulgas asjaomase toote mõningast muutmist, et seda saaks liigitada tollikoodide alla, mille suhtes tavaliselt meetmeid ei kohaldata, kui muudatused ei muuda toote põhiomadusi, toote lähetamist läbi kolmandate riikide, kus meetmeid kohaldatakse, eksportijate või tootjate müügistruktuuri ja -kanalite ümberkorraldamist riigis, kus meetmeid kohaldatakse, et lõpuks ekspordiksid nende tooteid [liitu] tootjad, kelle toodete suhtes kohaldatakse individuaalseid tollimaksumäärasid, mis on väiksemad kui tollimaks, mida tootjate toodete suhtes kohaldatakse ja lõikes 2 märgitud asjaoludel toimuvat osade kokkupanemist [liidus] või kolmandas riigis.

2. [Liidus] või kolmandas riigis toimuvat kokkupanekut käsitletakse kehtivatest meetmetest kõrvalehoidmisena, kui:

a) tegevus algas või laienes oluliselt alates dumpinguvastase uurimise algatamisest või vahetult enne seda ning vaatlusalused tooteosad pärinevad riigist, mille suhtes meetmeid kohaldatakse, ja

b) osad moodustavad vähemalt 60% kokkupandava toote osade koguväärtusest, kusjuures meetmetest kõrvalehoidmisena ei käsitleta juhtumeid, kui kokkupanemise või valmistamise ajal sissetoodud osadele lisandunud väärtus moodustab rohkem kui 25% tootmiskuludest, ja

c) tollimaksu parandav mõju on ohustatud kokkupandava samasuguse toote hindade ja/või koguste osas ning kui on tõendeid dumpingu esinemise kohta seoses samasuguse või sarnase toote puhul varem kindlaksmääratud normaalväärtustega.

3. Uurimised algatatakse käesoleva artikli kohaselt komisjoni algatusel või liikmesriigi või huvitatud isikute taotlusel, kui on olemas piisavalt tõendeid lõikes 1 sätestatud asjaolude kohta. Uurimised algatatakse komisjoni määrusega, millega võib anda tolliasutustele ka korralduse nõuda impordi registreerimist artikli 14 lõike 5 kohaselt või nõuda tagatisi. Komisjon annab liikmesriikidele teavet, kui huvitatud isik või liikmesriik on esitanud taotluse, milles põhjendatakse uurimise algatamist ja komisjon on lõpetanud oma sellekohase analüüsi või kui komisjon on ise määranud kindlaks, et tuleb algatada uurimine.

Uurimist toimetab komisjon. Komisjoni võivad abistada tolliasutused ning uurimine viiakse lõpule üheksa kuu jooksul.

Kui lõplikult tuvastatud faktid õigustavad meetmete kohaldamisala laiendamist, teeb seda komisjon, toimides kooskõlas artikli 15 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega. Laiendamine jõustub kuupäevast, mil artikli 14 lõike 5 kohaselt kehtestati registreerimise nõue või hakati nõudma tagatisi. Käesoleva määruse asjakohaseid menetlussätteid, mis käsitlevad uurimiste algatamist ja läbiviimist, kohaldatakse käesoleva artikli alusel.

4. Importi ei pea artikli 14 lõike 5 kohaselt registreerima ja nende suhtes ei kohaldata meetmeid, kui nendega kauplevad äriühingud, mis on tollimaksust vabastatud. Tollimaksust vabastamise taotlusi, millele on lisatud tõendid, esitatakse uurimise algatamist käsitleva komisjoni määrusega kehtestatud tähtaja jooksul. Kui meetmetest kõrvalehoidmise tava, protsess või toiming toimub väljaspool [liitu], võib vabastuse anda asjaomase toote tootjatele, kes tõestavad, et nad ei ole seotud ühegi tootjaga, kelle suhtes kohaldatakse meetmeid, ja kelle osas on leitud, et nad ei ole seotud käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 määratletud meetmetest kõrvalehoidmisega. Kui meetmetest kõrvalehoidmise tava, protsess või toiming toimub [liidus], võib vabastuse anda importijatele, kes tõestavad, et nad ei ole seotud tootjatega, kelle suhtes neid meetmeid kohaldatakse.

Neid vabastusi antakse komisjoni otsustega ning need jäävad kehtima nendes sätestatud ajavahemikuks ja nendes sätestatud tingimustel. Komisjon annab liikmesriikidele teavet, kui ta on lõpetanud oma analüüsi.

Kui artikli 11 lõikes 4 sätestatud tingimused on täidetud, võib vabastusi anda pärast uurimise lõpetamist, mille tulemusena meetmete kohaldamisala laiendatakse.

Kui meetmete kohaldamisala laiendamisest on möödunud vähemalt üks aasta ja vabastust taotlevate või võimalike taotlevate osapoolte arv on märkimisväärne, võib komisjon otsustada, et algatab meetmete kohaldamisala laiendamise läbivaatuse. Iga niisugune läbivaatus tehakse artikli 11 lõike 5 sätete kohaselt, nagu neid kohaldatakse artikli 11 lõike 3 kohaste läbivaatuse suhtes.

5. Käesoleva artikli sätted ei takista kehtivate tollimaksualaste sätete tavapärast kohaldamist.“

5 Algmääruse artiklis 16 oli sätestatud:

„1. Komisjon korraldab kontrollkäike, kui ta peab seda vajalikuks, et uurida importijate, eksportijate, hulgimüüjate, vahendajate, tootjate, kaubandusettevõtete ühenduste ja organisatsioonide dokumente ning kontrollida dumpingu ja kahju kohta esitatud teabe õigsust. Nõuetekohase ja õigeaegse vastuse puudumise korral võib komisjon kontrollkäigu ära jätta.

[…]

3. Asjaomastele äriühingutele tehakse teatavaks, mis laadi teavet kontrollkäikude ajal kontrollida kavatsetakse ning mis laadi teavet kontrollkäikude ajal edaspidi vajatakse, kuid see ei tohiks siiski välistada saadud teabega seotud üksikasjade taotlemist uurimise ajal.

[…]“.

6 Algmääruse artiklis 18 oli sätestatud:

„1. Kui mõni huvitatud isik ei võimalda juurdepääsu vajalikule teabele või ei esita vajalikku teavet käesolevas määruses ettenähtud tähtaegade jooksul või märkimisväärselt takistab uurimist, siis võib nii negatiivsed kui ka positiivsed esialgsed ja lõplikud järeldused teha kättesaadavate faktide põhjal. Kui selgub, et huvitatud isik on esitanud ebaõiget või eksitavat teavet, siis jäetakse selline teave arvesse võtmata ning võidakse toetuda kasutamiseks kättesaadavatele faktidele. Huvitatud isikutele tuleks koostööst keeldumise tagajärjed teatavaks teha.

[…]

3. Huvitatud isiku esitatud teave tuleks siiski arvesse võtta ka siis, kui see ei ole igati täiuslik, kuid sellega seotud puudused ei tekita ülemääraseid raskusi põhjendatud ja täpsete järelduste tegemisel, kui teave esitatakse nõuetekohaselt õigel ajal ning on kontrollitav ning kui isik on tegutsenud oma parimate võimaluste kohaselt.

[…]

6. Kui huvitatud isik ei tee koostööd või teeb koostööd osaliselt ning kõnealust asjakohast teavet seetõttu ei anta, võib tulemus olla kõnealusele isikule vähem soodne kui koostöö puhul.“

Vaidluse taust ja vaidlusalune määrus

7 Vaidluse taust on esitatud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 1–27. Käesoleva menetluse vajadustest lähtudes võib need kokku võtta järgmiselt.

8 Nõukogu kehtestas 1993. aastal 30,6% lõpliku dumpinguvastase tollimaksu Hiinast pärit jalgrataste impordi suhtes liitu. Hiljem säilitati tollimaks samal tasemel. 2005. aastal suurendati tollimaksu määra 48,5 protsendile. See jäeti viimati nimetatud tasemel kehtima nõukogu 29. mai 2013. aasta määrusega (EL) nr 502/2013, millega muudetakse pärast määruse (EÜ) nr 1225/2009 artikli 11 lõike 3 kohast vahepealset läbivaatamist rakendusmäärust (EL) nr 990/2011, millega kehtestatakse Hiina Rahvavabariigist pärit jalgrataste impordi suhtes lõplik dumpinguvastane tollimaks (ELT 2013, L 153, lk 17).

9 Pärast algmääruse artikli 13 alusel läbi viidud meetmetest kõrvalehoidmist käsitlevat uurimist laiendati seda dumpinguvastast tollimaksu 2013. aastal muu hulgas Sri Lankast lähetatud jalgrataste impordile, olenemata sellest, kas see riik on päritolumaana deklareeritud või mitte.

10 Pärast seda, kui komisjon oli 2014. aastal saanud uue kaebuse, algatas ta uurimise, mis käsitles määrusega nr 502/2013 kehtestatud dumpinguvastastest tollimaksudest võimalikku kõrvalehoidmist Kambodžast, Pakistanist ja Filipiinidelt lähetatud jalgrataste impordiga.

11 Pakistani õiguse alusel asutatud äriühing Kolachi Raj osales uurimises. Näidisvormis „Ankeet äriühingutele, kes taotlevad vabastamist võimalikest laiendatud meetmetest“, mille see äriühing täitis, sisalduvast teabest nähtub, et ta ostis Sri Lankast ja Hiinast pärinevaid jalgrattaosi, et Pakistanis jalgrattaid kokku panna. Kolachi Raj nimetas oma tarnijatena viit äriühingut, kelle hulgas oli Great Cycles Pvt Ltd ja Flying Horse Pvt Ltd. Kolachi Raj märkis, et tema omanik ja Great Cycles'i omanik oli sama füüsiline isik.

12 Komisjon viis 17. ja 18. veebruaril 2015 läbi kontrollkäigu Great Cycles'i tegevuskohas Katunayakes (Sri Lanka), et kindlaks teha eeskätt see, kas Hiinast pärinevate osade osakaal jäi alla 60% kõigi Kolachi Raj'i poolt Pakistanis korraldatud kokkupanekul kasutatud osade väärtusest, nagu väitis Kolachi Raj. Komisjon keskendus uurimisel Flying Horse'i puudutavatele andmetele, kellelt Kolachi Raj ostis 93% neist jalgrattaosadest, mida kasutati kokkupanekul. Kolachi Raj'i esitatud andmete kohaselt ei olnud Flying Horse temaga seotud ja tema puhul oli tegemist vahendajaga, kes ostis osi ligikaudu võrdsetes osades – vastavalt 46% ja 47% kõigist Kolachi Raj'i poolt Pakistanis korraldatud kokkupanekul kasutatud jalgrattaosadest – Hiinast ja Sri Lankast ning müüs need edasi Kolachi Raj'ile.

13 Tehti kindlaks, et Flying Horse ostis olulise osa rattaraamidest ja -kahvlitest ning sulamist rattapöidadest ja plastikratastest Great Cycles'ilt, kes on Sri Lankas asutatud jalgrattaosade tootja ja Kolachi Raj'iga seotud. Seevastu rehvid ja veljelindid osteti Vechenson Limited'ilt, kes on samuti Sri Lankas asutatud jalgrattaosade tootja, kuid ei ole Kolachi Raj'iga seotud. Komisjon tuvastas rea kõrvalekaldeid, mille tõttu tal tekkis kahtlus Kolachi Raj'i ja Flying Horse'i vahelise suhte osas.

14 Komisjon leidis, et jalgrattaosad, mis osteti Flying Horse'i vahendusel Vechensonilt, olid Sri Lanka päritolu. Sri Lanka Demokraatliku Sotsialistliku Vabariigi kaubandusministeeriumi väljastatud päritolusertifikaadid vorm A, mille Kolachi Raj esitas Flying Horse'i vahendusel Great Cycles'ilt ostetud jalgrattaosade kohta (edaspidi „päritolusertifikaadid“), jättis ta aga arvesse võtmata.

15 Neil asjaoludel ja tõendite alusel, mille Kolachi Raj esitas Great Cycles'i poolt Sri Lankas aruandeperioodil valmistatud osade tootmiskulude kohta, arvutas komisjon välja, et enam kui 65% kogu toorainest, mis kasutati Sri Lankas jalgrattaosade tootmiseks, pärines Hiinast ja ainult 31% Sri Lankast, ning et nende osade Sri Lankas toimuva tootmisprotsessi käigus lisandus sellele toorainele vähem kui 25% väärtust. Selle põhjal tegi komisjon järelduse, et Kolachi Raj hoiab meetmetest kõrvale, ning tegi selle järelduse talle teatavaks 13. märtsil 2015.

16 Oma 27. märtsi 2015. aasta kirjalikes seisukohtades komisjoni järelduste kohta väitis Kolachi Raj, et komisjonil ei olnud õiguslikku alust seada kahtluse alla nende osade Sri Lanka päritolu, mille talle tarnis Great Cycles.

17 Komisjon võttis vaidlusaluse määruse vastu 18. mail 2015.

18 Määruse põhjenduses 22 märkis komisjon muu hulgas, et Kolachi Raj'i käsitleti uurimisel koostööd tegevana.

19 Määruse põhjenduste punktis 2.5.3 „Pakistan“ esitatud määruse põhjendused 94–106 käsitlevad Kolachi Raj'i puudutavat komisjoni uurimist. Kõigepealt toob komisjon määruse põhjenduses 94 esile, et Kolachi Raj on seotud „Sri Lanka äriühinguga, kes oli kaasatud eelmisse meetmetest kõrvalehoidmist käsitlevasse uurimisse ja kellele kohaldatakse laiendatud meetmeid“, ning lisab, et kõnealuse äriühingu aktsionärid asutasid ettevõtja Kambodžas, kes oli samuti seotud jalgrataste ekspordiga liitu ning „keeldus […] käesoleva uurimise raames koostööst, ehkki ta eksportis 2013. aastal liidu turule

uurimisalust toodet“. Komisjon lisas samas põhjenduses, et Kambodža äriühing lõpetas aruandeperioodil oma tegevuse Kambodžas ning andis oma tegevuse üle Pakistanis asutatud sidusettevõtjale.

20 Vaidlusaluse määruse põhjenduses 96 rõhutas komisjon, et uurimise käigus ei ilmnenud Hiina päritolu toodete ümberlaadimist Pakistani kaudu, ning toob selle määruse põhjendustes 98 ja 99 välja kõrvalekalded, mille ta on uurimise käigus tuvastanud. Vaidlusaluse määruse põhjendused 100 ja 101 pühendas ta päritolusertifikaatide vorm A tõendusjõule ja Sri Lankas jalgrattaosade tootmiseks kasutatud Hiina päritolu tooraine osakaalule. Määruse põhjenduses 100 on esitatud Kolachi Raj'i argumendid ning määruse põhjendus 101 on sõnastatud järgmiselt:

„Nagu põhjenduses 98 selgitatud, ei peetud [päritolusertifikaate] Sri Lankalt ostetud jalgrattaosade päritolu tõendamiseks piisavaks, kuna need ei olnud väljastatud mitte tegelike tootmiskulude, vaid tulevaste tootmiskulude prognoosi põhjal. Selliselt ei ole mingit garantiid, et jalgrattaosi toodetakse ka tegelikult vastavalt prognoositud kuludele. Lisaks tuleb täpsustada, et komisjon ei vaidlusta [päritolusertifikaatidele vorm A] väljaandmise metoodikat Sri Lankal üldiselt, kuna see ei kuulu käesoleva uurimise alla, vaid ainult hindab, kas [alg]määruse artikli 13 lõike 2 tingimused on käesolevas uurimises täidetud. Eelnimetatud asjaoludel ja võttes arvesse, et [alg]määruse artikli 13 lõike 2 punkt b ei ole päritolureegel, järeldas komisjon põhjendatult, et kuna kõnealuste rattaosade tootmiseks kasutati rohkem kui 60% ulatuses Hiinast pärinevat toorainet ja lisandunud väärtus moodustas vähem kui 25% tootmiskuludest, siis pärinevad ka osad Hiinast. Seega lükati kõik eespool esitatud väited tagasi.“

21 Komisjon leidis vaidlusaluse määruse põhjenduses 104, et uurimise käigus ei leitud „kokkupanemisele ühtki muud põhjendust või majanduslikku õigustust kui vaatlusalusele tootele kehtivatest meetmetest kõrvalehoidmine“.

22 Vaidlusaluse määruse põhjenduses 147 tuvastas komisjon lisaks, et Pakistani osas esines „oluline dumping“, ja välistas määruse põhjenduses 163 võimaluse vabastada Kolachi Raj võimalikest laiendatud meetmetest.

23 Vaidlusaluse määruse artikli 1 lõike 1 kohaselt laiendati Hiina päritolu jalgrataste impordi suhtes kohaldatavat 48,5% lõplikku dumpinguvastast tollimaksu Pakistanist lähetatud jalgrataste impordi suhtes, olenemata sellest, kas nende päritolumaana oli deklareeritud see riik või mitte.

Menetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtuotsus

24 Kolachi Raj esitas Üldkohtu kantseleisse 29. juulil 2015 saabunud hagiavalduse, milles ta palus vaidlusalune määrus teda puudutavas osas tühistada.

25 Üldkohtu kantseleisse 16. novembril 2015 saabunud dokumendiga palus European Bicycle Manufacturers Association (EBMA) luba astuda menetlusse komisjoni nõuete toetuseks. Üldkohtu seitsmenda koja esimees rahuldas taotluse 9. märtsi 2016. aasta määrusega.

26 Kolachi Raj esitas oma tühistamishagi põhjendamiseks üheainsa väite, mille kohaselt on rikutud algmääruse artikli 13 lõike 2 punkti b. Selles väites kinnitas Kolachi Raj muu hulgas, et komisjon kohaldas vääralt seda sätet kui päritolureeglit Sri Lankas jalgrattaosade valmistamise suhtes, kuigi uurimine puudutas võimalikku dumpinguvastastest meetmetest kõrvalehoidmist Pakistanis, ning et komisjon ei tõendanud päritolusertifikaatide ebapiisavat tõendusjõudu ega võtnud meetmeid, et kohaldada liidu tolliõiguses ette nähtud päritolureegleid.

27 Üldkohus nõustus vaidlustatud kohtuotsuses Kolachi Raj'i ainsa väitega osas, milles komisjonile heideti ette seda, et ta kohaldas vääralt „analoogia alusel" algmääruse artikli 13 lõike 2 punkti b, ning lükkas väite tagasi osas, mis puudutas päritolusertifikaatide tõenduslikku väärtust.

28 Üldkohus tühistas seetõttu vaidlusaluse määruse Kolachi Raj'i puudutavas osas.

Apellatsioonimenetluse poolte nõuded

29 Komisjon palub apellatsioonkaebuses Euroopa Kohtul:

– tühistada vaidlustatud kohtuotsus, jätta esimeses kohtuastmes esitatud hagi rahuldamata ja mõista kohtukulud välja Kolachi Raj'ilt, või

– teise võimalusena saata kohtuasi tagasi Üldkohtusse uueks läbivaatamiseks ning jätta otsuse tegemine esimese kohtuastme ja apellatsioonimenetlusega seotud kohtukulude kohta edaspidiseks.

30 Kolachi Raj palub Euroopa Kohtul:

– jätta apellatsioonkaebus tervikuna rahuldamata;

– teise võimalusena parandada vaidlustatud kohtuotsust ja jätta selle resolutsioon muutmata;

– jätta komisjoni apellatsioonimenetluse kohtukulud tema enda kanda ning mõista temalt välja Kolachi Raj'i kohtukulud, ja

– jätta EBMA apellatsioonimenetluse kohtukulud tema enda kanda.

31 EBMA palub Euroopa Kohtul:

– tühistada vaidlustatud kohtuotsus, jätta esimeses kohtuastmes esitatud hagi rahuldamata ja mõista esimese kohtastme ja apellatsioonimenetlusega seotud kulud välja Kolachi Raj'ilt, või

– teise võimalusena saata kohtuasi tagasi Üldkohtusse uueks läbivaatamiseks ning jätta otsuse tegemine esimese kohtuastme menetlusega seotud kohtukulude kohta edaspidiseks ning mõista apellatsioonimenetlusega seotud kohtukulud välja Kolachi Raj'ilt.

Apellatsioonkaebus

Poolte argumendid

32 Komisjon esitab apellatsioonkaebuse põhjendamiseks üheainsa väite, mille kohaselt on Üldkohus rikkunud algmääruse artikli 13 tõlgendamisel ja kohaldamisel õigusnorme. Väide, millega kritiseeritakse vaidlustatud kohtuotsuse punkte 83–93 ja 107–119, koosneb kahest osast.

Ainsa väite esimene osa

33 Ainsa väite esimeses osas väidab komisjon, et Üldkohus rikkus õigusnormi, tuginedes algmääruse artikli 13 lõike 2 punkti b tõlgendamisel ja kohaldamisel päritolureeglitele.

34 Esimesena väidab komisjon, et tõlgendusel, mille kohaselt esiteks mõiste „pärinemine“ põhineb päritolureeglitel, ning teiseks on kokkupanekul kasutatud osade pärinemist võimalik tõendada vaid nende reeglite kohaldamisega, ei ole mingit algmääruse artikli 13 sõnastusest tulenevat alust.

35 Nimelt ei viidata kõnealuses õigusnormis päritolureeglitele ning see kajastab liidu seadusandja valikut välistada nende reeglite kohaldamine kokkupaneku hindamisel algmääruse artikli 13 lõike 2 punkti b alusel. See valik tuleb ilmsiks meetmetest kõrvalehoidmist puudutavate algmääruse sätete järjestikustest muudatustest. Kuna päritolureeglid osutusid järjest enam ebasobivaks, et käsitleda ilmse meetmetest kõrvalehoidmise juhtusid, laiendati meetmetest kõrvalehoidmise vastaste reeglite kohaldamisala, mis algselt piirdus selliste osade kokkupanekuga, mis on „sellise toote ekspordiriigi päritolu, mille suhtes kehtib dumpinguvastane tollimaks“, selliste osade kokkupanekule, mis pärinevad riigist, mille suhtes kehtestati dumpinguvastane tollimaks nõukogu 22. detsembri 1994. aasta määrusega (EÜ) nr 3283/94 kaitse kohta dumpinguhinnaga impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Ühenduse liikmed (EÜT 1994, L 349, lk 1).

36 Seega on algmääruse artikli 13 lõike 2 punktiga b sellest ajast saati kehtestatud päritolureeglitest eraldiseisev ja sõltumatu õiguslik regulatsioon. Tolliõigus on asjassepuutuv ainult siis, kui algmääruses sellele sõnaselgelt viidatakse.

37 Teisena väidab komisjon, et Üldkohtu antud tõlgendus vähendab põhjendamatult meetmetest kõrvalehoidmist takistava vahendi tõhusust. Samas võimaldaks seda tõhusust kaitsta algmääruse artikli 13 lõike 2 punkti b analoogia alusel kohaldamine kokkupanekul kasutatud osade suhtes.

38 Esiteks tuleb siis, kui algmääruse artikkel 13 võimaldab kõikide osasid puudutavate tehingute puhul, mis tehti asjaomase aruandesaasta jooksul, kasutada üldist lähenemisviisi, päritolureeglitega kehtestatud kriteeriume kontrollida iga üksiku osa puhul. Selline kontroll on meetmetest kõrvalehoidmist käsitleva uurimise raames aga võimatu, arvestades sellisele uurimisele omaseid piiranguid.

39 Teiseks ei sisalda päritolureeglid ühtegi algmääruse artikliga 18 analoogset sätet, mis võimaldaks komisjonil kasutada kooskõlaliste kaudsete tõendite kogumit, et huvitatud isikute koostööst keeldumise korral tõendada, et meetmetest kõrvalehoidmist takistavate meetmete kehtestamiseks vajalikud tingimused on täidetud.

40 Kolmandaks muudab Üldkohtu antud tõlgendus kokkupanemiseks kasutatavatele osadele kohaldatavat õiguslikku korda, kuna riigi, mille suhtes meetmeid kohaldatakse, ja riigi vahele, kus osad kokku pannakse, lisatakse täiendav meetmetest kõrvalehoidmine. Nimelt tähendab selline tõlgendus, et sellisel juhul asendatakse algmääruse artiklis 13 kehtestatud reeglid tolliõigusest tulenevate päritolureeglitega ning meetmetest kõrvalehoidmist takistav õigusakt muutub kohaldamatuks.

41 Neljandaks ei sisalda vaidlustatud kohtuotsus mingit teavet selle kohta, kas selleks, et teha kindlaks antud juhul Sri Lankast ostetud osade päritolu, tuleb analoogia alusel viidata liidu päritolureeglitele või selle riigi päritolureeglitele, kuhu need osad eksporditakse, see tähendab Pakistani Islamivabariik.

42 Viiendaks luuakse Üldkohtu tõlgenduse tulemusel käesolevas asjas õiguslik tühimik, kuna osad ei ole ei Sri Lanka ega Hiina päritolu, samas kui algmääruse artikli 13 lõike 2 punkti b analoogia alusel kohaldamine võimaldaks selle tühimiku täita.

43 Kuuendaks oli selline analoogia alusel kohaldamine osa uurimistoimingutest, mis tehti selleks, et määrata kindlaks, kas Kolachi Raj'i kokkupandud jalgrattad vastasid tegelikult algmääruse artikli 13 lõike 2 punktis b ette nähtud kriteeriumidele.

44 EBMA, kes toetab komisjoni esitatud argumente, leiab, et ainsa väite esimene osa on põhjendatud. Tema sõnul rikkus Üldkohus õigusnormi, kui ta vaidlustatud kohtuotsuse punktides 84–86 otsustas, et algmääruse artikli 13 lõike 2 punktis a kasutatud sõna „pärinevad [riigist]“ tuleb mõista nii, et sellega peetakse silmas pärinemist vahetust ekspordiriigist.

45 Ühelt poolt, kuna algmääruse artikliga 13 ei rakendata 1994. aasta üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe VI artikli rakendamise lepingu (EÜT 1994, L 336, lk 103; ELT eriväljaanne 11/21, lk 189) sätteid, siis ei saa selle artikli lõike 2 punktis a toodud sõna „pärinevad [riigist]“ tõlgendada algmääruse sätete alusel, millega – nagu algmääruse artikli 3 lõige 4 ja artikli 9 lõiked 5 ja 6 – millele Üldkohus viitas, rakendatakse selle lepingu sätteid. See on seda enam nii, kuna sätted, mis põhinevad selles lepingus toodud reeglitel ja algmääruse artikli 13 lõige 1 puudutavad lõpptoote importi liitu, samas kui määruse artikli 13 lõike 2 punkt a puudutab osade importi lõpptoote kokkupanemise eesmärgil.

46 Teiselt poolt on sõnale „pärinevad [riigist]“ Üldkohtu antud kitsendav tõlgendus vastuolus algmääruse artikliga 13 taotletava eesmärgiga, see tähendab tagada liidu dumpinguvastaste meetmete tõhusus ja vältida meetmetest kõrvalehoidmist. Lisaks seab see tõlgendus kahtluse alla komisjoni hindamisruumi meetmetest kõrvalehoidmist käsitlevates uurimistes ega võta arvesse ülemaailmsete tarneahelate praegust majanduslikku reaalsust.

47 Meetmetest kõrvalehoidmist takistavate meetmete kohaldamise vältimiseks piisab nimelt, et ettevõtjad lisavad osade kas või piiratud töötlemise täiendavas kolmandas riigis. Seega võimaldab käesolevas asjas Üldkohtu antud tõlgendus ettevõtjatel „puhtaks pesta“ Sri Lankal kokkupandud osad, mille puhul on ilmnenud, et nendega seoses on dumpinguvastastest meetmetest kõrvale hoitud, lähetades need sellest riigist Pakistani, et nende kokkupanekut seal jätkata, selle asemel, et need otse liitu eksportida.

48 Selle olukorra lahendamiseks peaks komisjonil olema lubatud hõlmata algmääruse artikli 13 lõikes 2 kehtestatud tingimuste analüüsiga osad, mis pärinevad riigist, mille suhtes algseid meetmeid kohaldatakse, ja mis mõne kolmanda riigi kaudu transporditakse sellisesse kolmandasse riiki, kelle suhtes on algatatud meetmetest kõrvalehoidmist käsitlev uurimine, eelkõige juhul, kui nende osade valmistamine või töötlemine ei vasta nendele tingimustele.

49 Kolachi Raj vastab, et ainsa väite esimene osa ei ole põhjendatud.

50 Esiteks leiab Kolachi Raj, et komisjoni väide, et liidu seadusandja välistas teadlikult algmääruse artikli 13 lõike 2 punkti b kohaldamisel päritolureeglite kohaldamise, on väär.

51 Nimelt ei selgitanud liidu seadusandja põhjuseid, mis õigustasid meetmetest kõrvalehoidmist käsitlevates reeglites mõiste „päritolu“ kasutamist ja seejärel sellest loobumist. Kuna algmääruses ei ole mõiste „pärinemine“ määratletud, ei saa seda pidada autonoomseks mõisteks, vaid seda tuleb tõlgendada selle tavapärases tähenduses ja vastavalt liidu õigusaktides ette nähtud sarnastele mõistetele, mille hulgas on näiteks tollialane mõiste „päritolu“. Pealegi nähtub algmääruse artikli 13 lõikest 5, et artikkel 13 ei takista mittesooduspäritolu käsitlevate liidu tollieeskirjade tavapärast kohaldamist.

52 Teiseks vaidleb Kolachi Raj vastu komisjoni poolt vaidlustatud kohtuotsusele antud tõlgendusele. Selle äriühingu arvates ei võtnud Üldkohus seisukohta pärinemise tõendamise kohta ega otsustanud ka, et mõiste „pärinemine“ põhineb päritolureeglitel. Ta võttis seisukoha vaid komisjoni võimaluse kohta „kontrollida“ osade päritolu. Tegemist on huvitatud isiku esitatud dokumentide kontrollimisega komisjoni poolt vastavalt algmääruse artiklile 16. Üldkohus ei piiranud järelikult vahendeid, mis komisjonil selleks on, ega välistanud sõnaselgelt mis tahes vahendit, et tõendada, et osad „pärinesid“ käesoleval juhul Hiinast.

53 Samas väidab Kolachi Raj, et päritolu on ainus asjakohane ja sobiv kriteerium, et kindlaks teha, et osa ei pärine tegelikult lähteriigist, ja et päritolureeglid, nagu need on kehtestatud tolliõigusnormides, määravad tegelikult kindlaks osa esialgse pärinemise. Sellist tõlgendust kinnitavad WTO raames võetud liidu kohustused, eelkõige enamsoodustusrežiimi klausel.

54 Sisulises osas toonitab Kolachi Raj esiteks, et algmääruse artikli 13 lõike 2 punktis b kehtestatud künnised on mõeldud kasutamiseks selle hindamisel, kas kokkupaneku puhul on tegemist dumpinguvastastest meetmetest kõrvalehoidmisega, mitte osa päritolu või pärinemise kindlakstegemiseks.

55 Teiseks ei ole tema väitel tõendatud, et Üldkohtu antud tõlgendus vähendab meetmetest kõrvalehoidmist takistava õigusakti tõhusust või muudab selle kohaldamatuks. Pelka asjaolu, et uurijate jaoks võiks olla lihtsam kohaldada päritolureeglite asemel algmääruse artikli 13 lõike 2 punktis b ette nähtud kriteeriume, ei saa arvesse võtta mõiste „riigist, mille suhtes meetmeid kohaldatakse“ tõlgendamisel.

56 Kolmandaks ei ole vaidlust selles, et komisjon võib algmääruse artiklit 18 kohaldada, kui koostööd ei tehta, ja seda ka määruse artikli 13 kohastes uurimistes. Käesolevas asjas ei järeldanud komisjon siiski, et päritolusertifikaadid olid võltsitud või eksitavad.

57 Neljandaks on liidu päritolureeglite kohaldamine kooskõlas liidu õigusega. Seda kinnitab lähenemine, mida komisjon kasutas oma 28. septembri 2001. aasta otsuses 2001/725/EÜ, millega lõpetatakse dumpinguvastane menetlus Türgist pärit värvitelerite impordi suhtes (EÜT 2001, L 272, lk 37).

58 Mis viiendaks puutub väidetava õigusliku tühimiku olemasolusse, siis toonitab Kolachi Raj ühelt poolt, et vaidlustatud kohtuotsusest ei ilmne, et osad ei ole Hiina päritolu, ning teiselt poolt, et Üldkohus piirdus järeldusega, et komisjon leidis põhjendatult, et päritolusertifikaadid ei ole nende osade päritolu tõendamiseks piisavad tõendid. Küsimust, kas komisjon oleks neil asjaoludel võinud vastavalt algmääruse artiklile 18 sertifikaadid jätta arvesse võtmata ja kasutada kättesaadavaid andmeid, ning vajaduse korral, millised need andmed on, Üldkohtus ei esitatud ning Üldkohus seda ei lahendanud.

59 Kuuendaks märgib Kolachi Raj, et kuna uurimine puudutas dumpinguvastastest meetmetest võimalikku kõrvalehoidmist Pakistanis, mitte Sri Lankas toimunud kokkupanekuga, võis algmääruse artikli 13 lõike 2 punktis b kehtestatud tingimusi kohaldada ainult Pakistanis toimunud kokkupanekule, pärast osade pärinemise kindlakstegemist. Komisjon aga kohaldas neid kriteeriume ekslikult selleks, et tõendada, et osad pärinesid Hiinast.

Ainsa väite teine osa

60 Komisjon heidab oma ainsa väite teises osas Üldkohtule ette seda, et viimane rikkus õigusnormi, kuna ta piiras tõendeid, mida komisjon võib kasutada, et tõendada, et osad „pärinevad“ riigist, mille suhtes meetmeid kohaldatakse, algmääruse artikli 13 lõike 2 tähenduses, keelates tal seda tõendada muul viisil kui päritolureeglitega.

61 Esiteks ei piira algmääruse artikli 13 sõnastus kuidagi kasutatavaid tõendeid. Kasutades sõna „pärinevad [riigist]“, võimaldas liidu seadusandja selles artiklis ette nähtud autonoomsete reeglite kohaldamist mitte ainult lõpptootele, mille suhtes on algatatud meetmetest kõrvalehoidmist käsitlev uurimine, vaid ka selle toote kokkupanekul kasutatud osadele.

62 Teiseks leiab komisjon et Üldkohus tõlgendas 26. septembri 2000. aasta kohtuotsust Starway *vs.* nõukogu (T-80/97, EU:T:2000:216) vääralt ning rikkus proportsionaalsuse põhimõtet.

63 Nimelt tehti see kohtuotsus väga erandlikel asjaoludel. Kohtuotsusest nähtub, et algmääruse artikli 13 lõikes 2 kehtestatud tingimuste täitmist peab saama tõendada vabalt valitud tõenditega ning et liidu institutsioonid ei ole kohustatud tõendama, et osad on sellise riigi päritolu, mille suhtes dumpinguvastaseid meetmeid kohaldatakse.

64 EBMA, kes on nõus komisjoni argumentidega, lisab, et märkides vaidlustatud kohtuotsuse punktides 87, 92, 108 ja 114, et osade päritolu tõendamise kohustus lasub komisjonil, eiras Üldkohus 26. septembri 2000. aasta kohtuotsust Starway *vs.* nõukogu (T-80/97, EU:T:2000:216), millest nähtub, et liidu institutsioonid ei ole kohustatud tõendama osade päritolu, kohaldades algmääruse artikli 13 lõike 2 punkti b, ning päritolu tõendamise kohustus lasub asjaomasel eksportival tootjal.

65 Käesolevas asjas on üldteada ja vaieldamatu, et Sri Lankas kokkupandud osad olid Hiina päritolu, mistõttu pidi Kolachi Raj tõendama, et need osad olid omandanud Sri Lanka päritolu. Kuna Kolachi Raj seda ei tõendanud, ei olnud komisjon kohustatud tegema täiendavat analüüsi, järeldamaks, et need osad pärinesid Hiinast, olenemata asjaolust, et ta kohaldas analoogia alusel algmääruse artikli 13 lõike 2 punkti b.

66 Kolachi Raj väidab, et ainsa väite teine osa ei ole põhjendatud.

67 Esiteks tuletab Kolachi Raj meelde, et Üldkohus ei piiranud tõendusmaterjale, mida võib kasutada osa pärinemise tõendamiseks, ning et selles suhtes on ainus asjakohane kriteerium päritolureeglid, ja rõhutab, et kuna puudub sõnaselge säte, mis keelab või lubab kasutada algmääruse artikli 13 lõike 2 punktis b esitatud kriteeriume osade päritolu või pärinemise kindlakstegemiseks, tuleb asuda seisukohale, et nende kasutamine ei ole lubatud. Kuna kõnealune säte on erand dumpinguvastaste tollimaksude kehtestamise valdkonna üldisest normistikust, tuleb seda tõlgendada kitsalt.

68 Kolachi Raj kasutab täiendava argumendina algmääruse artikli 13 lõike 2 struktuuri, mille kohaselt tuleb kõigepealt kindlaks teha, millised on need osad, mis vastavalt selle sätte punktile a pärinevad riigist, mille suhtes meetmeid kohaldatakse, ja alles seejärel kohaldada selle määruse punktis b kehtestatud kriteeriume.

69 Veel märgib Kolachi Raj, et komisjon peab kasutama tõendavaid asjaolusid, see tähendab faktilisi asjaolusid, millel on loogiline seos õiguslike järeldustega, mis nende pinnalt on tehtud. Ent sellist loogilist seost ei saa luua algmääruse artikli 13 lõike 2 punktis b sisalduvate kriteeriumide ja kõnealuste osade pärinemise kindlaksmääramise vahel.

70 Teiseks vaidleb Kolachi Raj vastu argumentidele, mille komisjon on tuletanud 26. septembri 2000. aasta kohtuotsusest Starway *vs.* nõukogu (T-80/97, EU:T:2000:216), mis tehti käesolevast asjast erinevatel asjaoludel. Vaidlustatud kohtuotsuses ei rääkinud Üldkohus kuidagi sellele kohtuotsusele vastu ega piirdunud järeldusega, et komisjon ei saa kasutada algmääruse artikli 13 lõike 2 punkti b Sri Lankas toodetud osade päritolu kontrollimiseks.

71 Liiati väitis Kolachi Raj kohtuistungil, et EBMA argument osade päritolu tõendamise koormise kohta on vastuvõetamatu, kuna see ei kuulu komisjoni argumentide hulka, mis puudutavad algmääruse artikli 13 lõike 2 punkti b kohaldamist analoogia alusel.

72 Teise võimalusena – juhul, kui Euroopa Kohus jõuab järeldusele, et vaidlustatud kohtuotsuses on rikutud õigusnormi – taotleb Kolachi Raj Euroopa Kohtult põhjenduste asendamist, asendades kohtuotsuses tehtud viited osade päritolule viitega nende pärinemisele.

Euroopa Kohtu hinnang

Sissejuhatavad märkused

73 Ainsa väite mõlemad osad, mis on lahutamatult seotud ja mida tuleb seega analüüsida koos, puudutavad õigusnormi rikkumisi, mille Üldkohus pani väidetavalt toime algmääruse artikli 13 lõike 2 tõlgendamisel ja kohaldamisel. Sisuliselt väidab komisjon, keda toetab EBMA, ühelt poolt, et Üldkohus samastas vääralt mõiste „pärinemine“ mõistega „päritolu“. EBMA lisab, et Üldkohus samastas vääralt „pärinemise“ vahetu ekspordiriigiga. Teiselt poolt väidab komisjon, keda toetab EBMA, et Üldkohus piiras põhjendamatult võimalust tõendada asjaolu, et osad pärinevad riigist, mille suhtes meetmeid kohaldatakse, kohustades komisjoni tõendama osade päritolu tolliõiguse tähenduses.

74 Algmääruse artikli 13 lõike 1 kohaselt võib selle määruse alusel kehtestatud dumpinguvastast tollimaksu laiendada kolmandatest riikidest pärineva samasuguse toote või sellega võrreldes väheseid muudatusi sisaldava toote impordile, kui esineb kehtivatest meetmetest kõrvalehoidmine.

75 Vastavalt algmääruse artikli 13 lõikele 3 lasub kolmandas riigis dumpinguvastastest meetmetest kõrvalehoidmise tõendamise kohustus liidu institutsioonidel (vt selle kohta 4. septembri 2014. aasta kohtuotsus Simon, Evers & Co., C-21/13, EU:C:2014:2154, punkt 35, ning 26. jaanuari 2017. aasta kohtuotsus Maxcom *vs.* Chin Haur Indonesia, C-247/15 P, C-253/15 P ja C-259/15 P, EU:C:2017:61, punkt 56), samas kui iga eksportiv tootja peab tõendama, et tema individuaalse olukorra tõttu on põhjendatud selle määruse artikli 13 lõike 4 alusel tollimaksust vabastamine (26. jaanuari 2017. aasta kohtuotsus Maxcom *vs.* Chin Haur Indonesia, C-247/15 P, C-253/15 P ja C-259/15 P, EU:C:2017:61, punkt 59).

76 Algmääruse artikli 13 lõike 2 kohaselt käsitletakse kolmandas riigis toimuvat kokkupanekut kehtivatest meetmetest kõrvalehoidmisena, kui see vastab selles sättes loetletud tingimustele. Nende tingimuste hulgas on tingimus, mis tuleneb selle sätte punktidest a ja b koosmõjus ja mille kohaselt peavad osad, mis moodustavad vähemalt 60% kokkupandava toote osade koguväärtusest, „pärinema riigist, mille suhtes meetmeid kohaldatakse“.

77 Vaidlustatud kohtuotsuse punktides 79–85 tõlgendas Üldkohus seda sätet nii, et põhimõtteliselt piisab, et liidu institutsioonid tõendavad, et osad, mis moodustavad vähemalt 60% kokkupandava toote osade koguväärtusest, „pärinevad“ riigist, mille suhtes dumpinguvastaseid meetmeid kohaldatakse, ilma et institutsioonid peaksid tõendama, et need osad ka selle riigi päritolu. Üldkohus leidis siiski, et kahtluse korral võib osutuda vajalikuks kontrollida, kas ühest riigist pärinevad osad on tegelikult ühe teise riigi päritolu. Neid asjaolusid arvestades tõlgendas Üldkohus sõna „pärinevad [riigist]“ kui viidet asjaomasele impordile ning seega osade ekspordiriigile.

78 Arvestades seda tõlgendust, leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 86, et osad, mille Kolachi Raj ostis Sri Lankast, imporditi sellest riigist, kus need olid toodetud, ning neid osi tuleb käsitada sellest riigist „pärinevatena“. Üldkohus lisas otsuse punktides 87 ja 91, et komisjon võis siiski kontrollida, kas osad ei olnud tegelikult Hiina päritolu ning paluda selleks Kolachi Raj'il esitada tõendeid, et need osad olid tõesti Sri Lanka päritolu.

79 Konkreetsemalt leidis Üldkohus vastavalt vaidlustatud kohtuotsuse punktides 105 ja 114, et kuigi komisjon võis õigusnormi rikkumata jätta Kolachi Raj'i esitatud päritolusertifikaatide tõendusliku väärtuse arvesse võtmata, rikkus see institutsioon seevastu õigusnormi, kohaldades „analoogia alusel“ algmääruse artikli 13 lõike 2 punkti b, et teha kindlaks nende osade „päritolu“, mille Kolachi Raj ostis Sri Lankast.

80 Sellest meeldetuletusest nähtub, et sisuliselt kasutas Üldkohus algmääruse artikli 13 lõike 2 tähenduses mõiste „pärinemine“ riigist, mille suhtes dumpinguvastaseid meetmeid kohaldatakse, kitsast tõlgendust, samastades selle osade otseimpordiga sellest riigist ning nõudes sellise otseimpordi puudumisel, et komisjon tõendaks, et osad on tegelikult selle riigi päritolu.

81 Neid asjaolusid arvestades tuleb väidetavate õigusnormi rikkumiste üle otsustamiseks esmajoones tõlgendada algmääruse artikli 13 lõike 2 punkte a ja b, täpsemalt kindlaks teha algmääruse artikli 13 lõike 2 punktis a kasutatud mõistes „pärinevad [riigist]“ kajastuva osade „pärinemise“ mõiste ulatus ning pärinemise tõendamisega seotud nõuded.

Algmääruse artikli 13 lõike 2 tõlgendamine ja Üldkohtu toimepandud õigusnormi rikkumised

82 Vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale ei tule liidu õiguse sätte tõlgendamisel arvestada mitte üksnes selle sõnastust, vaid ka konteksti ning selle õigusaktiga taotletavaid eesmärke, mille osa säte on (12. oktoobri 2017. aasta kohtuotsus Tigers, C-156/16, EU:C:2017:754, punkt 21 ja seal viidatud kohtupraktika).

83 Nagu märgitud käesoleva kohtuotsuse punktis 76, tuleneb algmääruse artikli 13 lõike 2 punktidest a ja b, et kui muud lõikes 2 kehtestatud tingimused on täidetud, käsitletakse kolmandas riigis toimuvat kokkupanekut kehtivatest dumpinguvastastest meetmetest kõrvalehoidmisena, kui osad, mis moodustavad vähemalt 60% kokkupandava toote osade koguväärtusest, „pärinevad riigist, mille suhtes meetmeid kohaldatakse“. Arvestades käesoleva kohtuotsuse punktis 75 esitatud kaalutlusi, peavad liidu institutsioonid tõendama, et osad „pärinevad“ sellest riigist.

84 Algmääruses ei ole artikli 13 lõike 2 punktis a kasutatud sõna „pärinevad [riigist]“ ega ka mõiste „pärinemine“ määratletud. Nagu märkis kohtujurist oma ettepaneku punktis 64, on sõna „provenir de“ (pärinema) tavatähendus „venir de“ („(kusagilt) tulema“) või „tirer son origine de“ („olema (kusagilt) pärit“).

85 Apellatsioonmenetluse pooled on erimeelsusel küsimuses, kas sõnale „pärinevad“ tuleb – nagu pooldavad komisjon ja EBMA – anda lai tõlgendus, mis läheb kaugemale mõistetest tolliõiguslik „päritolu“ ja „otseimport“, või – nagu soovitab Kolachi Raj – kitsas tõlgendus, mille kohaselt pärinemine viitab üksnes osade tolliõiguslikule päritolule.

86 Mis puudutab esiteks küsimust, kas mõistet „pärinemine“ tuleb mõista kui osade tolliõiguslikku päritolu, siis on oluline märkida, nagu märkis ka kohtujurist oma ettepaneku punktis 66, et algmääruse artikli 13 lõike 2 erinevate keeleversioonide analüüsimisel ilmnevad erinevused.

87 Nimelt, kui algmääruse artikli 13 lõike 2 punkti a hispaaniakeelne („procedan del“), taanikeelne („fra det“), kreekakeelne („προέρχονται από“), ingliskeelne („are from“), prantsuskeelne („proviennent du“), horvaadikeelne („iz“), lätikeelne („nāk no“), leedukeelne („ira iš“), hollandikeelne („afkomstig […] uit“), portugalikeelne („provenientes do“), rumeeniakeelne („provin din“), soomekeelne („tulevat maasta“) ja rootsikeelne („från det“) versioon viitab osade „pärinemise“ mõistele, viitavad saksakeelne („Ursprung“) ja itaaliakeelne („originari“) versioon osade „päritolule“. Tšehhikeelne („pochazeji“), poolakeelne („pochodzą z“), eestikeelne („pärinevad riigist“) ja slovakikeelne („pochádzajú z“) versioon kasutavad väljendit, mis võib viidata nii osade „pärinemisele“ kui ka „päritolule“.

88 Ent sellise teksti ühetaolise tõlgendamise ja kohaldamise tagamiseks, mis on ühes liidu keeles sõnastatud erinevalt teistest keeltest, tuleb tõlgendada asjaomast sätet, lähtudes selle õigusakti kontekstist ja eesmärgist, kuhu säte kuulub (26. aprilli 2012. aasta kohtuotsus DR ja TV2 Danmark, C-510/10, EU:C:2012:244, punkt 45 ja seal viidatud kohtupraktika).

89 Siinkohal tuleb märkida, et algmääruse artikli 13 lõike 2 punkti a sõnastus vastab määruse nr 3283/94 artikli 13 lõike 2 punkti i sõnastusele. Enne viimati nimetatud määruse vastuvõtmist oli dumpinguvastaste õigusaktide vastavates sätetes, see tähendab üksteise järel nõukogu 23. juuli 1984. aasta määruse (EMÜ) nr 2176/84 kaitse kohta dumpinguhinnaga või subsideeritud impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Ühenduse liikmed (EÜT 1984, L 201, lk 1), muudetud nõukogu 22. juuni 1987. aasta määrusega (EMÜ) nr 1761/87 (EÜT 1987, L 167, lk 9), artikli 13 lõike 10 punktis a, seejärel nõukogu 11. juuli 1988. aasta määruse (EMÜ) nr 2423/88 kaitse kohta dumpinguhinnaga või subsideeritud impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Ühenduse liikmed (EÜT 1988, L 209, lk 1), artikli 13 lõike 10 punktis a, kokkupaneku tõttu kehtiva dumpinguvastase tollimaksu laiendamise tingimuseks see, et nende osade väärus, mida kokkupanekul kasutatakse ja mis on „sellise toote ekspordiriigi päritolu, mille suhtes kehtib dumpinguvastane tollimaks“, ületab vähemalt 50% kõikide kasutatud osade koguväärtusest. Sõna „pärit“ viitas seega mõistele „päritolu“ tolliõiguse tähenduses.

90 Nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 81 sisuliselt märkis, siis muudatus, mis tehti määrusega nr 3283/94, milles kasutatakse vähemalt mitmes kõnealuse sätte keeleversioonis mõistet, mis viitab mõistele „pärinemine“ „päritolu“ asemel, tähendab, et liidu seadusandja valis teadlikult tolliõiguse päritolureeglitest distantseerumise ning et järelikult on algmääruse artikli 13 lõike 2 tähenduses mõistel „pärinemine“ mõistest „päritolu“ tolliõiguse tähenduses autonoomne ja eraldiseisev sisu.

91 Järelikult on liidu institutsioonide ülesanne tõendada, et kokkupanekul kasutatud osad pärinevad riigist, mille suhtes meetmeid kohaldatakse, kuid nad ei ole siiski kohustatud tõendama, et need osad on ka selle riigi päritolu tolliõiguse tähenduses.

92 See järeldus ei mõjuta siiski iga eksportiva tootja võimalust tõendada, et kuigi osad pärinevad riigist, mille suhtes meetmeid kohaldatakse, on need tegelikkuses muu riigi päritolu kui see, mille suhtes meetmeid kohaldatakse, et vältida enda suhtes laiendatud dumpinguvastase tollimaksu kohaldamist vastavalt algmääruse artikli 13 lõikele 4. Sellisel juhul ei saa nimelt kokkupanekut käsitleda kehtivatest dumpinguvastastest meetmetest kõrvalehoidmisena algmääruse artikli 13 tähenduses.

93 Teiselt poolt tuleb analüüsida küsimust, kas algmääruse artikli 13 lõike 2 punktis a sisalduvat mõistet „pärinemine“ tuleb mõista viitena osade impordile ja seega kui viidet nende vahetule ekspordiriigile.

94 Sellega seoses tuleb esimesena märkida, et kui on tõendatud, et osad, mida kokku pannakse, on imporditud otse sellest riigist, mille suhtes meeteid kohaldatakse, ühte teise kolmandasse riiki või liitu, et need kokku panna, võivad liidu institutsioonid asuda seisukohale, et need osad „pärinevad“ sellest esimesest riigist selle sätte tähenduses.

95 Esiteks on see tõlgendus kooskõlas verbi „pärinema“ tavatähendusega, nagu meenutatud käesoleva kohtuotsuse punktis 84.

96 Teiseks kinnitab seda ka algmääruse eesmärk ja üldine ülesehitus. Selle eesmärgi ja üldise ülesehituse kohaselt, täpsemalt määruse põhjenduse 19 ja artikli 13 kohaselt on dumpinguvastast tollimaksu laiendava määruse ainus eesmärk tagada selle tõhusus ja vältida sellest kõrvalehoidmist. Lõplikku dumpinguvastast tollimaksu laiendav meede järelikult vaid täiendab algset õigusakti, millega kehtestati see maks, tagades lõplike meetmete tõhusa kohaldamise (6. juuni 2013. aasta kohtuotsus Paltrade C-667/11, EU:C:2013:368, punkt 28, ja 17. detsembri 2015. aasta kohtuotsus APEX, C-371/14, EU:C:2015:828, punktid 50 ja 53).

97 Ent võimaldades liidu institutsioonidel kohaldada algmääruse artikli 13 lõiget 2 osadele, mis on imporditud otse riiki, kus need kokku pannakse, riigist, mille suhtes dumpinguvastaseid meetmeid kohaldatakse, võimaldab see säte kohaldada lihtsat kriteeriumi, mis tagab dumpinguvastase tollimaksu tõhususe. Seega selle asemel, et institutsioonid oleks kohustatud tõendama osade tolliõiguslikku

päritolu, võivad nad põhimõtteliselt piirduda selle tuvastamisega, et osad on riiki, kus need kokku pannakse, imporditud riigist, mille suhtes meetmeid kohaldatakse, ilma et see piiraks eksportiva tootja võimalust tõendada, et osad on tegelikult muu riigi päritolu.

98 Teiseks tuleb lisada, et erinevalt sellest, mida Üldkohus leidis sisuliselt vaidlustatud kohtuotsuse punktides 84, 87 ja 91, ei piirdu mõiste „pärinema“ riigist, mille suhtes meetmeid kohaldatakse, olukorraga, kus kõnealuseid osi imporditakse otse sellest riigist.

99 Nimelt tuleb kõigepealt märkida, et algmääruse artikli 13 lõige 2 ei sisalda sätte sõnastust arvestades selle kohta mingit teavet.

100 Mis järgmiseks puutub kõnealuse sätte konteksti, siis on tõsi, et nagu märkis ka Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 84, kasutatakse ka algmääruse mitmes teises sättes mõisteid „pärinemine“ ja „import“.

101 Kuid asjaolu, et erinevalt teistest sätetest kasutatakse algmääruse artikli 13 lõike 2 punktis a sõna „pärinevad [riigist]“ ilma igasuguse viiteta impordile, osutab sellele, et liidu seadusandja ei kavatsenud piirata selle sätte tähenduses „pärinemist“ ainult olukorraga, kus on tegemist riigist, mille suhtes meetmeid kohaldatakse, pärinevate osade otseimpordiga.

102 Viimaks tuleb tõdeda, et selline tõlgendus on asjakohane ka arvestades algmääruse eesmärki ja üldist ülesehitust ning eesmärke, mida taotletakse dumpinguvastase tollimaksu laiendamise määrusega, nagu need on ära toodud käesoleva kohtuotsuse punktides 96 ja 97.

103 Nimelt, olukorras, kus osad on imporditud riigist, mille suhtes meetmeid kohaldatakse, esimesse kolmandasse riiki nende osade esimeseks kokkupanekuks, mis võib olla minimaalne, enne kui need imporditakse ühte teise kolmandasse riiki liitu eksporditava lõpptoote teiseks kokkupanekuks, viiks mõistete „pärinemine“ ja „import“ täielik samastamine järeldusele, et neid osi tuleb pidada esimese kokkupaneku riigist pärinevaks, mistõttu oleks kõrvalehoidmise tuvastamine kohe välistatud. Selline tõlgendus võimaldaks seega ettevõtjatel kehtiva tollimaksu laiendamise kohaldamist vältida lihtsalt, mitmekordistades üksteisele järgnevate kokkupanekute arvu kolmandates riikides.

104 Sellise tõlgendusega võib kaasneda risk, et iga kord, kui liidu institutsioonid puutuvad kokku keerulise skeemiga, mille moodustavad mitu järjestikust kokkupanekut erinevates kolmandates riikides, kahjustatakse liidu meetmetest kõrvalehoidmist takistavate meetmete tõhusust (vt analoogia alusel 4. septembri 2014. aasta kohtuotsus Simon, Evers & Co., C-21/13, EU:C:2014:2154, punkt 37).

105 Seda riski ei kõrvalda võimalus, mille sisuliselt tuvastas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 87 ja 91, et juhul kui kahes kolmandas riigis on toimunud järjestikused kokkupanekud, kontrollivad või määravad liidu institutsioonid kindlaks, et esimese vahepealse kokkupaneku riigist saadetud osad on tegelikult selle riigi päritolu, mille suhtes dumpinguvastaseid meetmeid kohaldatakse.

106 Selline võimalus tähendaks nimelt seda, et liidu institutsioone ei kohustata vastupidi seadusandja valitud suunale, mis on esitatud käesoleva kohtuotsuse punktides 90 ja 91, tõendama mitte enam osade pärinemist, vaid nende tolliõiguslikku päritolu, ja seega suurendatakse nende tõendamiskoormist, eirates algmääruse eesmärki ja üldist ülesehitust, nagu need on esitatud käesoleva kohtuotsuse punktides 96 ja 97.

107 Järelikult tuleb algmääruse artikli 13 lõike 2 punkti a tõlgendada laialt, st et osad „pärinevad riigist, mille suhtes meetmeid kohaldatakse“ mitte ainult käesoleva kohtuotsuse punktis 93 osutatud otseimpordi olukorras, vaid ka olukordades, kus juhtumi kõikide oluliste asjaoluside analüüsi

arvestades on võimalik tõendada, et osad, mis on algul valmistatud riigis, mille suhtes meetmeid kohaldatakse, imporditi riiki, kus need kokku pandi, vahepealsest kolmandast riigist, mille need osad läbisid või kus neid minimaalselt töödeldi.

108 Sellise pärinemise tõendamine, mis lasub liidu institutsioonidel, võib seega tugineda kooskõlaliste kaudsete tõendite kogumile ja see allub liidu kohtu kontrollile. Kuid nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktist 92, võivad asjaomased ettevõtjad esitada tõendi, et kõnealused osad on tegelikult muu riigi päritolu kui see riik, mille suhtes neid meetmeid kohaldatakse.

109 Algmääruse artikli 13 lõike 2 punkti a tähenduses sõna „pärinema“ laia tõlgendamist kinnitab ka asjaolu, et nagu nähtub Euroopa Kohtu praktikast, soovis seadusandja jätta liidu institutsioonidele seoses mõistega „kõrvalehoidmine“ ulatusliku kaalutlusruumi (vt analoogia alusel 4. septembri 2014. aasta kohtuotsus Simon, Evers & Co., C-21/13, EU:C:2014:2154, punkt 48).

110 Eeltoodud kaalutlustest nähtub, et Üldkohus rikkus õigusnormi, piirates sõna „pärinema“ algmääruse artikli 13 lõike 2 punkti a tähenduses ainult osade otseimpordi olukorraga ja pannes liidu institutsioonidele kohustuse sellistel asjaoludel nagu käesolevas asjas tõendada osade päritolu.

111 Vastupidi Kolachi Raj'i väidetule ei saa seda õigusnormi rikkumist heastada pelgalt vaidlustatud kohtuotsuse põhjenduste asendamisega, millega kõik Üldkohtu viited mõistele „päritolu“ asendataks viitega sõnale „pärinema“. Nimelt tegi Üldkohus neil kahel mõistel rangelt vahet, mis välistab algusest peale komisjoni võimaluse kooskõlaliste kaudsete tõendite kogumi abil tõendada, kust osad sellises olukorras nagu käesolevas kohtuasjas pärinevad.

112 Järelikult tuleb, ilma et oleks vaja analüüsida komisjoni ja EBMA ülejäänud argumente, apellatsioonkaebuse ainsa väitega nõustuda ja seega vaidlustatud kohtuotsus tühistada.

Hagi Üldkohtus

113 Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 61 esimese lõigu kohaselt võib Euroopa Kohus teha Üldkohtu otsuse tühistamise korral asja suhtes ise lõpliku kohtuotsuse, kui menetlusstaadium lubab. Käesoleval juhul on see nii.

114 Ainsas väites, mille Kolachi Raj esitas Üldkohtus ja mille kohaselt on rikutud algmääruse artikli 13 lõike 2 punkti b, väidab ta esiteks, et kõnealuseid osi ei saa pidada Hiinast pärinevaks, kuna neid töödeldi Sri Lankas ja need lähetati sellest riigist Pakistani, teiseks, et päritolusertifikaadid, mille komisjon ekslikult arvesse võtmata jättis, tõendavad, et need osad on Sri Lanka päritolu, ning kolmandaks, et komisjon tegi vigu, kui kohaldas algmääruse artikli 13 lõike 2 punkti b jalgrattaosade valmistamisele Sri Lankas, samas kui uurimine puudutas dumpinguvastastest meetmetest võimalikku kõrvalehoidmist Pakistanis ning et see säte ei ole päritolureegel ning seda ei saa järelikult arvesse võtta, et järeldada, et osad, mida töödeldi Sri Lankas, pärinevad Hiinast. Kolachi Raj'i sõnul oleks komisjon vastupidi pidanud kohaldama liidu tolliõigusnormides ette nähtud päritolureegleid.

115 Selles küsimuses tuleb märkida, et nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktidest 91, 92, 107 ja 108, oli komisjoni ülesanne tõendada, et kõnealused osad pärinesid Hiinast, ilma et see piiraks Kolachi Raj'i võimalust tõendada, et need osad olid tegelikult Sri Lanka päritolu.

116 Käesolevas asjas nähtub esiteks vaidlusaluse määruse põhjendustest 98–101 sisuliselt, et komisjoni hinnangul pärinesid osad, mille Kolachi Raj'i ostis Sri Lankast, Hiinast. Ta märgib eelkõige, et need osad olid valmistatud peamiselt Hiina toormaterjalist ja Kolachi Raj pealegi kinnitas seda asjaolu Euroopa Kohtus toimunud kohtuistungil. Veel märkis komisjon, et Sri Lanka tootja oli Kolachi Raj'i sidusettevõtja ega olnud nõus, et Kolachi Raj'i tarnija oli temast väidetavalt sõltumatu. Lõpuks märkis komisjon, mainides vaidlusaluse määruse põhjenduses 101, et algmääruse artikli 13 lõike 2 punkt b ei

ole päritolureegel, et kuna need osad on enam kui 60% ulatuses valmistatud Hiinast pärinevast toorainest ja kuna lisandunud väärtus moodustas vähem kui 25% tootmiskuludest, pärinevad ka need osad ise Hiinast.

117 Lisaks sellele, ja täpsustamaks käesoleva kohtuasja konteksti, nähtub vaidlusaluse määruse põhjendusest 94, et Kolachi Raj'iga seotud Sri Lanka tootja suhtes viidi läbi üks varasem meetmetest kõrvalehoidmist käsitlev uurimine, mis puudutas Sri Lankat, ning et Kolachi Raj oli seotud ka ühe Kambodža äriühinguga, kes oli lõpetanud jalgrataste eksportimise liitu aruandeperioodil 1. septembrist 2013 kuni 31. augustini 2014 ja kes andis oma tegevuse üle Kolachi Raj'ile Pakistanis.

118 Need asjaolud kogumis moodustavad kooskõlaliste kaudsete tõendite kogumi, millele komisjon võis, nagu märgitud käesoleva kohtuotsuse punktis 108, tugineda, et järeldada, et osad „pärinesid" Hiinast.

119 Sellega seoses tuleb täpsustada, et on tõsi, et käesoleva kohtuotsuse punktis 117 esitatud asjaolud ning komisjoni esitatud asjaolu, et Kolachi Raj kuulub äriühingute kontserni, mis kuulub ühele ja samale füüsilisele isikule ning mis hoiab erinevates kolmandates riikides dumpinguvastastest meetmetest kõrvale, ei saa iseenesest põhjendada järeldust, mille kohaselt pärinevad osad Hiinast, nagu komisjon pealegi sõnaselgelt möönis Üldkohtus esitatud vastureplиigis. Siiski on need faktilised asjaolud sellised olulised asjaolud, mis toetavad järeldust, mille kohaselt Sri Lankas peamiselt Hiina toorainest valmistatud osasid võib vastupidi Kolachi Raj'i kinnitusele käsitleda Hiinast pärinevatena algmääruse artikli 13 lõike 2 punkti a tähenduses.

120 Kolachi Raj aga ei esitanud konkreetseid argumente, et seada kahtluse alla kaudsete tõendite kogum, millele komisjon tugines.

121 Kuna neid asjaolusid arvestades kohaldas komisjon algmääruse artikli 13 lõike 2 punkti b „analoogia alusel", tuleb tõepoolest tõdeda, et – nagu ka pooled nõustuvad – ei ole see säte päritolureegel. Seevastu käesolevas asjas on analoogia alusel kohaldamine vaid üks kaudne tõend teiste hulgas kogumis, millele komisjon osade pärinemise kindlaksmääramisel tugines. Ent asjaolu, et osad, mida töödeldi Sri Lankas, on valmistatud suures osas Hiina toorainest ning et neid töödeldi Sri Lankas vaid minimaalselt, on kooskõlaliste kaudsete tõendite kogumi oluline element, mis näitab, et osad pärinevad riigist, mille suhtes meetmeid kohaldatakse.

122 Viimaks olgu öeldud, et Kolachi Raj ei suutnud tõendada, et asjaomased osad on Sri Lanka päritolu. Nimelt jättis komisjon vaidlusaluse määruse põhjendustes 98–101 arvestamata äriühingu poolt selleks esitatud päritolusertifikaatide tõendusliku väärtuse. Vaidlustatud kohtuotsuse punktides 95–105 esitatud põhjustel tuleb argumendid, mille Kolachi Raj esitas vaidlusaluse määruse nende põhjenduste vaidlustamiseks, tagasi lükata.

123 Kõiki neid kaalutlusi arvestades tuleb Kolachi Raj'i ainus väide tagasi lükata ja sellest tulenevalt esimeses kohtuastmes esitatud hagi tervikuna rahuldamata jätta.

Kohtukulud

124 Euroopa Kohtu kodukorra artikli 184 lõige 2 näeb ette, et kui apellatsioonkaebus on põhjendatud ja Euroopa Kohus teeb ise kohtuasjas lõpliku otsuse, otsustab ta kohtukulude jaotamise. Kodukorra artikli 138 lõike 1 kohaselt, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonimenetluses, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud.

125 Kuna komisjon ja EBMA on Kolachi Raj'ilt kohtukulude hüvitamist nõudnud ja Kolachi Raj on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb esimese kohtuastme ja apellatsioonimenetlusega seotud komisjoni ja EBMA kohtukulud välja mõista Kolachi Raj'lt, kes kannab ühtlasi ise enda kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (neljas koda) otsustab:

1. **Tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 10. oktoobri 2017. aasta otsus Kolachi Raj Industrial *vs.* komisjon (T-435/15, EU:T:2017:712).**

2. **Jätta Kolachi Raj Industrial (Private) Ltd tühistamishagi rahuldamata.**

3. **Mõista Euroopa Komisjoni ja European Bicycle Manufacturers Associationi (EBMA) esimese kohtuastme ja apellatsioonimenetlusega seotud kohtukulud välja Kolachi Raj Industrial (Private) Ltd-lt, kes kannab ühtlasi ise enda kohtukulud.**

Allkirjad